

## ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	<b>Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди</b>
Освітня програма	<b>50013 Логопедія</b>
Рівень вищої освіти	<b>Магістр</b>
Спеціальність	<b>016 Спеціальна освіта</b>

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

*Використані скорочення:*

**ID** - ідентифікатор

**ВСП** - відокремлений структурний підрозділ

**ЄДЕБО** - Єдина державна електронна база з питань освіти

**ЄКТС** - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

**ЗВО** - заклад вищої освіти

**ОП** - освітня програма

## Загальні відомості

### 1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	50013
Назва ОП	Логопедія
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	016.01 Логопедія
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

### 2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Федоренко Мирослав Ігорович, Боряк Оксана Володимирівна, Якунін Михайло Олександрович, Мамічева Олена Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не було
Дати візиту до ЗВО	20.09.2021 р. – 22.09.2021 р.

### 3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Lohopediia/Zvit.pdf>

Програма візиту експертної групи [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Lohopediia/Programa\\_vizitu.pdf](http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Lohopediia/Programa_vizitu.pdf)

### 4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

#### I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

**відсутні**

#### II. Резюме

## **Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям**

ОПП «Логопедія» 2020, 2021 р. підсумовує тривалий процес забезпечення підготовки фахівців за спеціальністю 016 Спеціальна освіта (Логопедія) в Харківській області. Під час її розробки враховано пропозиції роботодавців і здобувачів. Адміністрація Університету підтримує розвиток цієї ОПП. На фокус-групах, ЕГ з'ясувала, що здобувачі залучені до перегляду ОПП, ознайомлені з власними правами та обов'язками, отримують інформацію щодо завдань, критеріїв та форм поточного й підсумкового оцінювання, силабусів. Вивчення результатів самооцінювання ОП та висновки дистанційної експертизи дозволили членам ЕГ, враховуючи принцип поваги до автономії ЗВО, позиції стейкхолдерів, встановити, що, загалом, ОПП в цілому відповідає восьми критеріям з дев'яти (1,3,4,5,6,7,8,9) із зауваженнями, що не є суттєвими або ж можуть бути усунені впродовж стислого терміну. ОПП за критерієм 2 вимагає суттєвого доопрацювання, а виявлені недоліки можуть бути усунені впродовж року.

## **Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик**

Сильними сторонами ОПП «Логопедія» є її прикладна спрямованість; наявність відповідної нормативної бази та її доступність на сайті університету. Позитивною практикою є присутність на іспитах комісії з трьох осіб, в якій крім екзаменатора долучено представника кафедри та студентського самоврядування. У ПВС за даною ОПП наявні міжнародні стажування та статті, які входять до наукометричних баз Scopus / WoS. Загальна політика організації освітнього процесу, освітнє середовище та матеріальні ресурси Університету відповідають заявленим у самоаналізі фактам. Матеріально-технічна база забезпечує всі потреби наукового, теоретичного та практичного характеру. Здобувачами, як і випускниками відмічена приємна та дружня атмосфера, яку створює адміністрація й науково-педагогічні працівники. Наявна електронна бібліотека, що містить велику кількість навчально-методичних матеріалів. Активно працює Інтернет сторінка ЗВО, завдяки якій оперативно інформують та підтримують інформаційний простір для всіх зацікавлених осіб. За даною ОПП наявний зрозумілий механізм розробки, затвердження, моніторингу, періодичного перегляду ОП. ЕГ встановлений тісний і продуктивний контакт з роботодавцями щодо питань впровадження нових ОК і реагування на потреби ринку праці. У процесі здійснення акредитаційної експертизи члени ЕГ пересвідчилися, що ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОПП в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів), здобувачів, суспільство.

## **Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення**

У ході проведення експертизи ЕГ було виявлено слабкі сторони ОПП: - обсяг ОП (2020-2022 н.р.) має недостатню кількість кредитів практичної підготовки (16,5 кр., з яких тільки 7,5 кр. – педагогічна практика); - ОК в ОП, НП розраховані на здобувачів вищої освіти, які мають базову спеціальну освіту; - дисципліни вільного вибору мають блочну систему, яка не є гнучкою; - на думку ЕГ порушена структурно-логічна схема вивчення ОК; - необґрунтованим є включення ОК 1.8 «Актуальні питання афазіології» до циклу професійної підготовки (обов'язкових ОК); - перегляду потребує науково-дослідна практика у бік зменшення кількості кр. ЄКТС на користь педагогічних практик; - відсутні ОК щодо методик та методологій проведення наукових досліджень; - перегляду потребує розподіл годинного навантаження між семестрами; - у межах вивчення ОК прикладного спрямування відсутні лабораторні заняття; - доопрацювання потребує матриця відповідності; - відсутність практик підготовки за дуальною формою освіти; практики академічної мобільності та неформальної освіти; - потребує перегляду програма вступного випробування; - наявна необхідність сприяння налагодженню міжнародних зв'язків за профілем зазначеної ОПП; - відсутні укладені договори про перевірку кваліф.робіт з дотриманням академ.добросовісності; - недостатня проінформованість здобувачів з приводу стандартів акад. добросовісності, кількість залучених до освітнього процесу представників роботодавців, прозора процедура добору персоналу; - вкрай мала стимуляція професійного розвитку викладачів, особливо грошового преміювання та підтримки. Рекомендації: переглянути ОК в ОП, НП з урахуванням потреб здобувачів, які не мають базової освіти, задля виключення їх перевантаження вивченням поза плановими ОК; -удосконалити механізм вибору навч. вибіркових дисциплін, шляхом їх обирання з переліку ОК, а не блочно; -переглянути кількість кр. ЄКТС наук-досл. практики на користь педагогічної; - з метою покращення якості написання кваліфікаційних робіт, бажано ввести ОК щодо методик та методологій проведення наукових досліджень; - привести у пропорційну відповідність розподіл годинного навантаження між семестрами; уточнити редакцію ОП у частині матриці забезпечення ПРН та структурно-логічної схеми ОП; - бажано налагодити та використовувати учасниками освітнього процесу практики підготовки за дуальною формою освіти, академічної мобільності та неформальної освіти, досвіду закордонних програм зарубіжних закладів з підготовки фахівців у галузі спеціальної освіти; - більш детально переглянути програму вступного випробування; - сприяти подальшому налагодженню міжнародних зв'язків за профілем ОП; - ширше інформувати здобувачів з приводу стандартів академічної добросовісності; - частіше залучати представників роботодавців до освітнього процесу; -розробити прозору процедуру добору персоналу, більш детально описати критерії відбору на заміщення вакантних посад та більш дієві інструменти стимулювання й підтримки професійного розвитку викладачів з боку ЗВО.

### III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

#### Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

##### 1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою ОП є забезпечення системи підготовки компетентних конкурентоспроможних фахівців за спеціальністю 016 Спеціальна освіта, здатних розв'язувати складні задачі сучасної логопедії, проводити інноваційну пошукову діяльність з дотриманням норм наукової етики й академічної доброчесності, що вимагає глибоких фундаментальних дисциплінарних знань, творчого мислення, навичок роботи із сучасними логокорекційними технологіями, та відповідає місії і стратегії університету, зазначених у відображеній Стратегії розвитку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди на 2021 - 2025 рр [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Strategiya.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Strategiya.pdf), Політиці у сфері якості <http://hnpu.edu.ua/uk/polityka-u-sferi-yakosti> та Статуті закладу [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Statut\\_30.08.2017.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Statut_30.08.2017.pdf): формування освіченого українця-громадянина, патріота, професіонала, носія культури-шляхом удосконалення змісту науково-методичного супроводу якості педагогічної освіти і фундаментального оволодіння мистецтвом навчати й виховувати інших; забезпечення умов, необхідних для здобуття особами вищої освіти і проведення наукових досліджень; формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції й відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах; забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі навчальної, наукової та інноваційної діяльності; створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів; збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

##### 2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі освітньої програми визначаються з урахуванням потреб, інтересів і пропозицій стейкхолдерів. На ОП "Логопедія" добре налагоджені з ними стосунки. Це було підтверджено під час зустрічі з їх фокус-групою, а саме: Гончаровою Наталією Миколаївною, директоркою Комунального закладу «Харківська спеціальна школа №3» Харківської обласної ради, Орловим Андрієм Валерійовичем, заступником директора з виховної роботи КЗ «Харківська спеціальна школа імені В. Г. Короленка» Харківської обласної ради, Гордієнко Іриною Вікторівною, заступницею керівника Медичного центру комплексної реабілітації для дітей «Нове дихання» та Коваль Іриною Григорівною, керівницею центру з розвитку та вдосконалення мовлення «Lalio», Лященко Вірою Михайлівною, завідувачкою Ресурсного Центру з підтримки інклюзивної освіти КВНЗ „Харківська академія неперервної освіти”, які відзначили, що дана ОП враховує потреби ринку праці Харківської області, з урахуванням постійного зростання кількості дітей з порушеннями мовлення, дефіциту вчителів-логопедів у Харківському регіоні та висвітлює тенденції розвитку спеціальної освіти і, логопедії зокрема. За допомогою анкетування, з'ясовуються позиції здобувачів, які навчаються за ОП «Логопедія» [http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist\\_ospity/Anketu/Prirodnichij/Rezultaty\\_ankety\\_%E2%84%962\\_OP\\_Lohopediia\\_Otsinivannia\\_yakosti\\_ospitnoho\\_protseesu\\_zdobuvachamy\\_druhoho\\_\(mahisterskoho\)\\_rivnia\\_vyshchoi\\_ospity.pdf](http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_ospity/Anketu/Prirodnichij/Rezultaty_ankety_%E2%84%962_OP_Lohopediia_Otsinivannia_yakosti_ospitnoho_protseesu_zdobuvachamy_druhoho_(mahisterskoho)_rivnia_vyshchoi_ospity.pdf); з'ясовують оцінювання співпраці з роботодавцями природничого факультету та їх потреби <http://surl.li/ahmza>; <http://surl.li/ahmbw>. З роботодавцями укладено договори на співпрацю <http://hnpu.edu.ua/uk/dogovory-ta-ugody-pro-spiivpracyu-kafedry-specialnoyipedagogiky>. Обговорення ПРН, їх доповнення проводяться під час засідань випускової кафедри, на які запрошуються стейкхолдери, що підтверджується протоколами засідань проектної групи (розміщені на гугл-диску за посиланням: <https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1akrQjJWeg9Nog7pTaglClHtAKwIpWrz>), для надання інформації, але пропозиції щодо розробки цілей ОП та ПРН вони не вносили. Тому зустрічається, не точне документування в протоколах зустрічей зі стейкхолдерами, надання пропозицій здобувачами щодо обговорення освітньої програми. Актуальні вакансії висвітлюються на сайті університету <http://hnpu.edu.ua/uk/vakansiyi-hnpu-imeni-gs-skovorody>.

##### 3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду

## **аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.**

Цілі і зміст ОНП узгоджуються з тенденціями ринку праці, це знайшло своє віддзеркалення у формуванні цілей ОП, де говориться, що сучасні фахівці мають бути готовими розв'язувати складні задачі сучасної логопедії, проводити інноваційну пошукову діяльність з дотриманням норм наукової етики й академічної доброчесності, що зазначено на зустрічах із гарантом і роботодавцями, які констатували про потребу вчителів-логопедів, саме в регіональному контексті. Хоча на питання про вакансії робочих місць, під час зустрічі з фокус-групою зі стейкхолдерами, щодо працевлаштування майбутніх вчителів-логопедів даної ОП, відповіді отримано не було. На ринку праці Харківської області, сферою працевлаштування для випускників даної ОП в державних і приватних закладах можуть бути – заклади дошкільної, загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням, навчально-реабілітаційні центри, інклюзивно-ресурсні центри зі значною кількістю осіб з ООП. У відомостях самооцінювання вказано врахування досвіду підготовки здобувачів за спеціальністю 016 Спеціальна освіта, а саме: ОП «Логопедія» провідними закладами вищої освіти України. Під час зустрічі гарант програми зазначила ці заклади: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Рівненський державний гуманітарний університет, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка та інш., й декларувала, що з їх діяльності запозичено аналіз переліку навчальних дисциплін і ПРН. Що саме запозичено з досвіду іноземних програм, гарант інформації не надала.

**4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.**

Освітня програма 50013 «Логопедія» 2021 року дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. Визначені в ОП 2020 року зміст і ПРН в основному відповідають вимогам Національної рамки кваліфікації для відповідного рівня.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 1:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.**

Сильними сторонами ОП є: - врахування тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці, - відповідність стратегії ЗВО та його місії; - співпраця зі стейкхолдерами Харківської обл., - з роботодавцями укладено договори на співпрацю.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.**

Слабкі сторони: представники роботодавців і здобувачів на засідання кафедри запрошувались, але ж пропозицій щодо розроблення ПРН ОП не надавали. - Не завжди точно документування зустрічей з представниками здобувачів щодо надання ними пропозицій для перегляду ОП. Отже, у подальшому передбачити залучення, для обговорення, врахування пропозицій, формування цілей і програмних результатів для удосконалення ОП, роботодавців і здобувачів на засідання робочої групи. Вносити більш детальну інформацію про результати залучення здобувачів до вдосконалення ОП у протоколи засідань кафедри та розміщувати її на сайті кафедри. Можливо врахування досвіду іноземних програм.

#### **Рівень відповідності Критерію 1.**

Рівень В

#### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.**

ОП «Логопедія» дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. Таким чином, освітня діяльність за програмою загалом відповідає Критерію 1 з недоліками, а саме: цілі ОП взагалі відповідають місії та стратегії ЗВО, але не було конкретного залучення здобувачів роботодавців до обговорення програмних результатів навчання ОП. Цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій ринку праці, галузевого і регіонального контексту; в ОП враховано досвід тільки українських ОП. Враховуючи виявлені недоліки, які можуть бути швидко усунені, ОП та освітня діяльність відповідають Критерію 1.

## **Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:**

**1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).**

Обсяг ОП (2021-2022 н.р.) та її окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого і введеного в дію наказом МОН України від 05.01.2021 р. № 28 і складає 90 кредитів ЄКТС: 29,5 - обсяг освітніх компонентів циклу загальної та професійної підготовки, 30 - практичної підготовки; 23 - дисципліни за вибором, 1,5 – підсумкової атестації. Обсяг ОП (2020-2022 н.р.), який було розроблено та затверджено до прийняття Стандарту вищої освіти має недостатню кількість кредитів практичної підготовки – 16,5 кр.

**2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.**

Зміст ОП (2020-2022 н.р.), ОП (2021-2022 н.р.) має ряд незрозумілих моментів. Зі слів гаранта, здобувачів ВО на другому (магістерському) рівні навчаються студенти які не мають базову спец. освіту. Зміст зазначених ОП передбачає наявність спец. освіти за напрямом Логопедія, оскільки серед обов'язкових ОК циклу проф. підготовки відсутня дисципліна «Логопедія» («Логопедія з практикумом», тощо). Зі слів гаранта, відповідно до Додатку 16 до Правил прийому на навчання для здобуття в.о. до ХНПУ у 2021 році (<http://surl.li/aghcr>) здобувачі під час вступн.компанії були ознайомлені і надали свою згоду на вивчення додатк. обов'язкових навч.комп. до інд-го навчального плану для вступників на основі освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) для здобуття освітнього ступеня МАГІСТРА за іншою спеціальністю. Зокрема, за спеціальністю 016.01 Спеціальна освіта (Логопедія) таким додатковим обов'язковим компонентом є «Вибрані розділи логопедії». Вивчення цього компонента, зі слів гаранта ОП, здійснюється по суботах. Виникає ряд запитань, на які у ході акредитації не було отримано зрозумілих відповідей: 1. На яких умовах здійснюється оплата викладачам, які викладають за цим ОК по суботах. 2. Чи не є це порушенням індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів - додатково навчатися у вихідний день з профільного ОК. 3. Зі слів гаранта, на вивчення цього ОК відводиться 6 кр. ЄКТС, незрозумілим залишилось питання, походження годинного навантаження (саме аудиторних годин): вони визначаються у межах ставок по кафедрі, чи на основі додаткової погодинної оплати. ЕГ не мала змоги ознайомитися з силабусом або робочою програмою ОК «Вибрані розділи логопедії», тому залишаються відкритими питання: що це за розділи, хто їх обирає. На думку ЕГ, в ОП (2021-2022 н.р.) порушується структурно-логічна схема вивчення ОК: вивченню ОК 1.3. «Диференційна діагностика мовленнєвих порушень» (2 семестр), ОК 1.7 «Технології логокорекційної роботи з дітьми з ТПМ» (2 семестр) передують ОК 1.6 «Організація і планування логопедичної роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку» (1 семестр). Вивчення ОК 1.3, ОК 1.7 є необхідним для проходження здобувачами педагогічної (логопедичної) практики у ЗДО, яка відбувається у 1 семестрі. Серед обов'язкових ОК виокремлено ОК 1.8 «Актуальні питання афазіології», що на думку ЕГ є не обґрунтовано, оскільки якщо порівнювати поширеність саме цього порушення мовлення (зі слів гаранта ОП), то воно є не настільки багаточисельним, як системні порушення мовлення (СПМ), затримка психомовленнєвого розвитку (ЗПМР). Проаналізувати програму щодо вимог до атестації на здобуття освітнього ступеня члени ЕГ не мали змогу, оскільки захисту кваліфікаційних робіт за ОП ще не було, документи знаходяться у розробці. Потребує технічного доопрацювання матриця відповідності, оскільки РН в ній не співпадають з РН в силабусах (наприклад, ОК «Диференційна діагностика мовленнєвих порушень», «Технології логокорекційної роботи з дітьми з ТПМ» тощо).

**3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).**

За результатами аналізу ОП, НП, силабусів ЕГ встановила, що зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Загальна кількість кредитів ЄКТС за ОК циклу професійної підготовки – 29,5 кр., дисципліни вільного вибору циклу професійної підготовки – 20 кр.

**4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.**

Відповідно до нормативних документів: Положення про організацію освітнього процесу на ХНПУ (2021 р., р. 5, п. 5.4, [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Piojenn/Pro\\_organisasiyu\\_osvitznogoz\\_procesy.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_organisasiyu_osvitznogoz_procesy.pdf)),

формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО здійснюється через вибіркові навчальні дисципліни, регламентованого Положенням про вивчення навчальних дисциплін з циклу вільного вибору ([http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Piojenn/Pro\\_vuvchenya\\_navhalnyh\\_dusziplin\\_vilnogo\\_vyb\\_ory.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_vuvchenya_navhalnyh_dusziplin_vilnogo_vyb_ory.pdf)): в ОП 2020, 2021 рр. - 23 кр.: 3 кр. - загальної і 20 кр. – професійної підготовки), вибору тем кваліфікаційних робіт. За ОП, НП 2021 р. на час проведення акредитації вибір вибіркових дисциплін був у процесі опрацювання. Під час зустрічі з магістрантами 2-го р.н. ЕГ було з'ясовано, що здобувачі обирають дисципліни за вибором з запропонованого переліку блоків загальної та професійної підготовки, заповнюють електронну заяву на Googl формі. За вибором обираються ті дисципліни, які були обрані більшістю здобувачів (кількість залежить від чисельної наповнюваності академічної групи, але не менше ніж 75% від загальної кількості). Повний перелік вибіркових дисциплін ОП, НП 2020-2022 н.р., 2021-2023 н.р. поданий за посиланням: <http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/dytsypliny-za-vyborom/10-studentu/20-bloky-vilnogo-vyboru-maistry> Вибіркові дисципліни в Університеті викладаються по вівторкам, середам, відповідно розкладу (<http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat-vilnyu-vybir/10-studentu/27-rozklad-zanyat-vilnyu-vybir-1-kurs-magistry>). В Університеті введено блочну систему вибору дисциплін вільного вибору здобувачів. За ОП «Логопедія» це блок «Логопедія» (2020-2022 н.р.), до якого входять ОК: «Основи корекційної педагогіки та спеціальної психології», «Організація, керівництво та планування логопедичної роботи», «Раннє втручання», «Технології діагностичної та корекційно-розвивальної роботи з дітьми з порушеннями мовлення», «Диференційна діагностика важких мовленнєвих порушень», «Логопедія», які в більшості співзвучні з обов'язковими ОК циклу професійної підготовки: ОК 1.4. «Диференційна діагностика мовленнєвих порушень», ОК 1.8 «Організація і планування логопедичної роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку», ОК 1.12 «Технології логокорекційної роботи з дітьми з ТПМ». За ОП (2021-2023 н.р.) додається блок «Логопедія з поглибленим вивченням». Блочна система, на думку ЕГ, не є гнучкою.

#### **5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.**

Загальна кількість кредитів практичної підготовки за ОП, НП 2021 н.р. відповідає вимогам Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня – 30 кр. За ОП., НП 2020 р., кількість кредитів - 16,5 кр. (зі слів Гаранта – до прийняття Стандарту не мали чіткої регламентації). На думку ЕГ потребує уточнення, перегляд, зміст, науково-дослідна практика (12 кр. ЄКТС), яка, зі слів Гаранта, відбувається впродовж листопада-грудня 3 семестру, триває 9 тижнів. На цей вид практики відводиться 2 год. лекційних (установча конференція) і 118 год. – практичних (відповідно до силлабусу ОК). Практичні розподіляються між керівниками кваліфікаційних робіт. Головними завданнями цієї практики є проведення науково дослідження: опрацювання, аналіз літератури; впровадження експериментально-дослідної роботи констатувального та формуального етапів. У зв'язку з тим, що під час опитування здобувачі стверджували про недостатню кількість годин практичного спрямування, ЕГ вважає за потрібне зменшити кількість кредитів для проведення цього виду практики у бік педагогічної (логопедичної) практики у ЗДО (9 кр.) та педагогічної (логопедичної) практики у спеціальних закладах (9 кр.). Наскрізність проведення педагогічних практик у межах ОП, НП (2021 р.) на думку ЕГ дотримана.

#### **6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.**

У самоаналізі ОП є відомості, що дана ОП, НП передбачає формування у здобувачів соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. Під час зустрічі з ПВС кафедри запитання, щодо конкретних соціальних навичок, які формуються у здобувачів вищої освіти за даною ОП викликало певні труднощі. Під час проведення акредитації ЕГ не мала можливості підтвердити приклади впровадження «контекст-практик». «семінарів-діалогів». Здобувачі вищої освіти не зосереджували уваги на їх проведенні.

#### **7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).**

ОП, НП (2021 р.) враховує вимоги відповідного Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого і введеного в дію наказом МОН України від 05.01.2021 р. № 28.

#### **8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.**

Аналіз НП (2021 р.) засвідчив наступний розподіл кредитів ЄКТС між ОК: цикл загальної підготовки – 6 кр., цикл професійної підготовки – 29,5 кр., дисципліни за вибором – 23 кр.: 3 кр. – загальної і 20 кр. – професійної підготовки; практична підготовка – 30 кр., атестація на здобуття освітнього ступеня – 1, 5 кр. За ОП, НП (2020 р.),

які було розроблено, як зазначалося вище, до прийняття Стандарту, розподіл кредитів ЄКТС наступний: : цикл загальної підготовки – 11 кр., цикл професійної підготовки – 38 кр., дисципліни за вибором – 23 кр.: 3 кр. – загальної і 20 кр. – професійної підготовки; практична підготовка – 16,5 кр. (тільки один вид педагогічної практики – «Педагогічна практика у закладах освіти», атестація на здобуття освітнього ступеня – 1, 5 кр. Відповідно, у НП 2020 р. тільки один вид педагогічної практики, на яку було відведено 7,5 кр., при цьому науково-дослідна практика включала 9 кр. На думку ЕГ, за ОП, НП (2020 р., 2021 р.) переобтяженим є 2 семестр (200 год., 286 год. відповідно) у порівнянні з 136 год. і 166 год. в 1 та 156 год. 134 год. у 3 семестрах. Треба зазначити, що майже у всіх ОК циклу професійної підготовки (за винятком ОК 1.5, ОК 1.11) підсумкова атестація – іспити. Увагу ЕГ привернув той факт, що не один ОК за ОП, НП (2020, 2021 н.р.) не має лабораторних занять, хоча більшість ОК прикладного спрямування.

### **9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.**

За даною ОП підготовка за дуальною формою освіти відсутня.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 2:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.**

Сильними сторонами ОП «Логопедія» є її практична спрямованість, при умові наявності першого (бакалаврського) рівня ВО за спеціальністю 016 Спеціальна освіта.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.**

Обсяг ОП (2020-2022 н.р.), який було розроблено та затверджено до прийняття Стандарту вищої освіти має недостатню кількість кредитів практичної підготовки – 16,5 кр., з яких тільки 7,5 кр. – педагогічна практика. ОП, НП розраховані на здобувачів вищої освіти, які мають перший (бакалаврський) рівень за спеціальністю 016 Спеціальна освіта; дисципліни вільного вибору мають блочну систему, яка не є гнучкою; введений обов'язковий вибірковий ОК «Вибрані розділи логопедії», який викладається по суботах здобувачам які не мають базової спеціальної освіти в обов'язковому порядку; порушена структурно-логічна схема вивчення ОК: вивченню ОК 1.3. «Диференційна діагностика мовленнєвих порушень» (2 семестр), ОК 1.7 «Технології логокорекційної роботи з дітьми з ТПМ» (2 семестр) передують ОК 1.6 «Організація і планування логопедичної роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку» (1 семестр); вивчення ОК 1.3, ОК 1.7 є необхідним для проходження здобувачами педагогічної (логопедичної) практики у ЗДО, яка відбувається у 1 с., зазначені ОК вивчаються у 2 с.; необґрунтованим є включення ОК 1.8 «Актуальні питання афазіології» до циклу професійної підготовки (обов'язкових ОК); блочна система вибору вибіркових дисциплін не є гнучкою; перегляду потребує науково-дослідна практика у бік зменшення кількості кр. ЄКТС на користь педагогічних практик; відсутні ОК щодо методик та методологій проведення наукових досліджень; переглянути розподіл годинного навантаження між семестрами; у межах вивчення ОК прикладного спрямування відсутні лабораторні заняття; доопрацювати матрицю відповідності; відсутність практик підготовки за дуальною формою освіти.

#### **Рівень відповідності Критерію 2.**

Рівень Е

#### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.**

ОП має ряд недоліків, оскільки розрахована на здобувачів з базовою спеціальною освітою. Удосконалення потребує забезпечення ІТО. Враховуючи вищезазначені сильні сторони і недоліки, ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає критерію 2 на рівні Е, а наявні недоліки можна доопрацювати впродовж року.

### **Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:**



**1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.**

Конкурсний відбір проводиться відповідно Правил прийому на навчання до ХНПУ імені Г.С.Сковороди у 2021 році <http://hnpu.edu.ua/uk/pravylya-pryyomu-do-hnpu-imeni-g-s-skovorody-u-2021-roci>. Правила прийому на навчання за ОП «Логопедія» прописані, структуровані, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті університету. Ліцензований обсяг - 60 місць денної та 40 місць заочної форм навчання.

**2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.**

Правил прийому до магістратури на другий рівень вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта викладені на сайті ЗВО, для вступу на навчання приймаються особи, які здобули раніше ступінь бакалавра, магістра або ОКР спеціаліста. Відповідно до Правил прийому конкурсний відбір здійснюється за результатами вступних випробувань на основі: Єдиного вступного іспиту з іноземної мови (Вступники на основі ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) можуть за їхнім вибором або подати результат єдиного вступного іспиту, або скласти відповідний вступний іспит у ХНПУ імені Г. С.Сковороди. Вступний іспит з іноземної мови) <https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2019/03/nakaz-MON-vid-28.03.2019-411.pdf> та фахового вступного випробування з «Логопедія з корекційними методиками» [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2021%20pk/ProgramyVstupVyprob/program\\_magistr/magistr%202021%20%20016%20spec%20osv%20Logopediya.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2021%20pk/ProgramyVstupVyprob/program_magistr/magistr%202021%20%20016%20spec%20osv%20Logopediya.pdf) у Додатку 4 (<http://hnpu.edu.ua/uk/pravylya-pryyomu-do-hnpu-imeni-g-s-skovorody-u-2021-roci>) до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти до ХНПУ імені Г.С. Сковороди у 2021 році надано конкурсні пропозиції для вступників споріднених та інших спеціальностей (бакалавр/спеціаліст): Єдиний вступний іспит з іноземної мови (ЗНО) ( $K_1=0,25$ ) 2. Логопедія з корекційними методиками ( $K_2=0,75$ ). Конкурсний бал обчислюється за такою формулою (п.п. 3 п. 7.6 розділу VII Правил прийому): Конкурсний бал (КБ) =  $K_1 * P_1 + K_2 * P_2 + P_3$ , де  $P_1$  – оцінка єдиного вступного іспиту з іноземної мови у формі тесту з іноземної мови (англійська, німецька, французька або іспанська) або вступного випробування з іноземної мови у випадках, передбачених цими Правилами (за шкалою від 100 до 200 балів),  $P_2$  – оцінка фахового вступного випробування (за шкалою від 100 до 200 балів),  $P_3$  – середній бал документа про здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень), на основі якого здійснюється вступ (за шкалою від 12 до 20 балів; Таблиця 2 Додатку 5),  $K_1$ ,  $K_2$  – невід’ємні вагові коефіцієнти, встановлюються ХНПУ імені Г. С. Сковороди на рівні не менше ніж 0,25 кожний. Сума коефіцієнтів  $K_1$ ,  $K_2$  для кожної конкурсної пропозиції дорівнює 1. У 2021 році  $K_1$  встановлений на рівні 0,25;  $K_2$  – на рівні 0,75. Творчих конкурсів не передбачено. Посилання на ОП з фахового вступного випробування ([http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2021%20pk/ProgramyVstupVyprob/program\\_magistr/magistr%202021%20%20016%20spec%20osv%20Logopediya.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2021%20pk/ProgramyVstupVyprob/program_magistr/magistr%202021%20%20016%20spec%20osv%20Logopediya.pdf)). Потребує уточнення, щодо обов’язкового вивчення вибіркової ОК «Вибрані розділи логопедії», яка викладається по суботах здобувачам (не споріднених спеціальностей, які не мають базової спец. освіти). На зустрічах із гарантом і здобувачами ЕГ отримала запевнення, що ця процедура повинна відбуватись в обов’язковому порядку. Хоча у правилах вступу цього не прописано.

**3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюються нормативними документами на основі Положення про організацію освітнього процесу в університеті [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Piojenn/Pro\\_organizaciyu\\_osvitnogoz\\_procesy.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_organizaciyu_osvitnogoz_procesy.pdf), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти, наукових і науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С.Сковороди [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Piojenn/Pro\\_poryadok\\_realizacii\\_prava\\_na\\_akadem\\_mob.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_poryadok_realizacii_prava_na_akadem_mob.pdf), висвітленими на сайті. Право на академічну мобільність може бути здійснено на підставі укладеного договору з впровадження міжнародної академічної мобільності з Поморською академією (м. Слупськ, Польща). [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Fak\\_prirodnychy/Spivpr/27%20Ug\\_oda%20Slypsk%20Polsha%202021.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Fak_prirodnychy/Spivpr/27%20Ug_oda%20Slypsk%20Polsha%202021.pdf). В межах договору може бути заплановано залучення здобувачів другого рівня вищої освіти ОП «Логопедія», до впровадження програм академічної мобільності. Відповідно, в індивідуальних навчальних планах академічної мобільності дисципліни, які підлягають перезарахуванню не зазначені. На період проведення акредитації освітньої програми «Логопедія» такі практики застосування вказаних правил на відповідній програмі відсутні.

**4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачем за програмами неформальної освіти регулюються Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів ХНПУ імені Г.С.Сковороди отриманих у неформальній освіті [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Pro%20porядok%20vysnanya%20resultativ%20navchannya.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro%20porядok%20vysnanya%20resultativ%20navchannya.pdf). Університет може визнати результати навчання у неформальній освіті в обсязі не більше 10 % від загального обсягу кредитів освітньої програми, що здобувається. Хоча під час зустрічей та спілкування ЕГ з фокус-групами, здобувачі інформації про те, що вони ознайомлені з такою процедурою, не надавали. Також, за час реалізації ОП «Логопедія» випадків звернення від здобувачів про визнання результатів академічної мобільності не було. Також не було і випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, оскільки здобувачі не висловлювали таких запитів.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 3:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.**

Сильною стороною освітньої програми є наявність нормативної бази та її доступність на сайті університету.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.**

До слабкої сторони відноситься: відсутність практики академічної мобільності та отримання здобувачами другого рівня додаткових знань та практик у неформальній освіті. Рекомендації: активізувати процес академічної мобільності серед здобувачів другого рівня вищої освіти. Потребує перегляду програма вступного випробування, щодо обов'язкового вивчення вибіркової ОК «Вибрані розділи логопедії», яка викладається по суботах, окремо здобувачам не споріднених спеціальностей.

#### **Рівень відповідності Критерію 3.**

Рівень В

#### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.**

Освітня програма знаходиться у вільному доступі на сайті ХНПУ імені Г.С.Сковороди. У ЗВО наявні правила прийому на освітню програму, які є доступними. Зафіксованих випадків визнання неформальної освіти не було. Водночас відсутність практики академічної мобільності дещо знижує оцінку за цією ОП. Не зрозумілі правила вступу для здобувачів не споріднених спеціальностей за програмою «Логопедія». Загалом ОП відповідає критерію 2 на рівні в, а наявні недоліки можна доопрацювати в короткий час.

### **Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:**

#### **1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.**

Форми і методи навчання і викладання за ОП «Логопедія» визначені в силабусах ОК, матриці відповідності (таблиця 3), сприяють формуванню відповідних професійних компетентностей, досягненню результатів навчання. Організація дистанційного навчання регламентується відповідним Положенням про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі ХНПУ ([http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Piojenn/Pro\\_vykorystanya\\_tehnologiy\\_dustanzijnogo\\_navchannya.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_vykorystanya_tehnologiy_dustanzijnogo_navchannya.pdf)), Положення про організацію освітнього процесу ([http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Piojenn/Pro\\_organisaziyu\\_osvitnogoz\\_procesy.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_organisaziyu_osvitnogoz_procesy.pdf)). Загальноприйнятою платформою в Університеті визнано платформу Moodle, додатково викладачами використовуються програми Zoom, Meet; одночасно використовується електронна пошта, функціонують групи в Viber для зв'язку з викладачами. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти, наукових і науково-педагогічних працівників ([http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Piojenn/Pro\\_poryadok\\_realizazii\\_prava\\_na\\_akadem\\_mob.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_poryadok_realizazii_prava_na_akadem_mob.pdf)) підтверджують відповідність вимогам студентоцентрованого підходу. Принцип академічної свободи у межах ОП реалізується шляхом можливості здобувачів, за власним бажанням, вибрати наукового керівника кваліфікаційної роботи, її тему, можливості впливати на удосконалення ОП, вносити свої пропозиції.

## **2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).**

Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ з'ясувала, що здобувачам своєчасно надається інформація щодо структури ОК, їх цілей, змісту та результатів навчання, порядку та форми оцінювання, відповідність критеріїв за кожною формою роботи. Система оцінювання зазначена в силабусах ОК, висвітлюється кожним викладачем на початку вивчення ОК. Здобувачі можуть отримати бали за виконання практичних завдань, завдань самостійної роботи, індивідуальних завдань. У ЗВО проводиться опитування здобувачів щодо задоволеності методами навчання і викладання (Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти, відділ менеджменту і моніторингу діяльності університету). Результати анкетування розміщені на сайті <http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>, анкета «Оцінювання якості освітнього процесу здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти» [http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist\\_osvity/Anketu/Prirodnichij/Rezultaty\\_ankety\\_%E2%84%962\\_OP\\_Lohopediia\\_Otsinivannia\\_yakosti\\_osvitnoho\\_protseesu\\_zdobuvachamy\\_druhoho\\_\(mahisterskoho\)\\_rivnia\\_vyshchoi\\_osvity.pdf](http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Prirodnichij/Rezultaty_ankety_%E2%84%962_OP_Lohopediia_Otsinivannia_yakosti_osvitnoho_protseesu_zdobuvachamy_druhoho_(mahisterskoho)_rivnia_vyshchoi_osvity.pdf) анкета «Оцінювання якості освітнього процесу здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди (після проходження практики)» [http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist\\_osvity/Anketu/Prirodnichij/Rezultaty\\_ankety\\_%E2%84%966\\_Lohopediia\\_\(pislia\\_prokhodzhennia\\_praktyky\).pdf](http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Prirodnichij/Rezultaty_ankety_%E2%84%966_Lohopediia_(pislia_prokhodzhennia_praktyky).pdf)

## **3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.**

Під час реалізації ОП «Логопедія» ЗВО забезпечує поєднання навчання і дослідження. Науково-дослідна практика у межах зазначеної ОП дає можливість проведення експериментального дослідження під час написання кваліфікаційної роботи, підготовку та проведення виступів, написання наукових статей. На кафедрі, у межах зазначеної ОП, функціонує студентський науковий гурток «Спеціальна дидактична майстерня ....», до якого залучаються як здобувачі першого (бакалаврського) так і другого (магістерського) рівнів ВО. Участь у цьому гуртку – за бажанням. ЗВО за ОП «Логопедія» приймають участь у наукових заходах (регіональний круглий стіл «Інклюзивне та інтегроване навчання: стан, проблеми і перспективи» 2019 р.; «Ніч науки», 2021 р.). Здобувачі приймають участь в заходах, організованих навчально-методичним інклюзивним центром ХНПУ <http://hnpu.edu.ua/uk/division/navchalno-metodychnyy-inklyuzyvnyy-centr#>.

## **4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.**

За результатами опитування було з'ясовано, що змістовий компонент ОП, ОК може оновлюватись кожен рік з урахуванням результатів опитування здобувачів, побажань роботодавців, наукових досягнень сучасних практик у галузі 016 Спеціальна освіта. Так прослідковується динаміка в оновленні змісту ОП, НП 2020 р.: збільшення кредитів ЄКТС циклу професійної підготовки (практики) з 16,5 кр. в 2020 р., до 30 кр. в 2021 р. При цьому виявлені використання застарілого, некоректного категоріально-термінологічного апарату у ряді ОК, наприклад: діти з незворотніми інтелектуальними порушеннями, діти із порушеннями слуху, діти які мають порушення зору ОК «Логопедична допомога дітям із сенсорними і інтелектуальними порушеннями».

## **5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.**

За ОП «Логопедія» здобувачі не брали участі у міжнародних проєктах з обміну. Одночасно, ЗВО працює над підписанням ряду угод про співпрацю з іноземними ЗВО, зокрема згідно з Положенням про грантову та проєктну діяльність, реалізацію програм національної та міжнародної співпраці, управління коштами грантів ([http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Pro%20Grantovy%20ta%20proekny%20diyalnist.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro%20Grantovy%20ta%20proekny%20diyalnist.pdf)) дана ОП знаходиться в резерві щодо міжнародного проєкту «Erasmus+». Міжнародні стажування має викладацький склад, який забезпечує дану: наприклад Голуб Н.М., Туренко Н.М. Міжнародне стажування у Білостоцькому університеті (з 05.04.21 по 15.05.21.); Луценко О.В., міжнародне стажування у м. Любляна, Словенія (червень 2021 р.).

### **Загальний аналіз щодо Критерію 4:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.**

Відсутні.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.**

Недостатня поінформованість здобувачів щодо наукових гуртків, відсутність проблемних груп. Рекомендовано: переглянути науково-термінологічний апарат ОК; - збільшити кількість наукових гуртків за профілем ОП, розпочати роботу проблемних груп, залучити більшу кількість здобувачів за даним напрямком роботи; - сприяти налагодженню міжнародних зв'язків за профілем зазначеної ОП.

#### **Рівень відповідності Критерію 4.**

Рівень В

#### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.**

ЕГ констатувала відповідність більшості підкритеріїв встановленим вимогам: наявність науково-дослідної практики, яка дозволяє поєднувати навчання та проведення науково-дослідницької діяльності; форми, методи навчання та викладання сприяють досягненню зазначених в ОП РН, вимогам студентоцентрованого підходу, принципам академічної свободи. ОП загалом відповідає Критерію 4, а виявлені недоліки можуть бути усунені в стислий термін.

#### **Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:**

**1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.**

У цілому форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачів вищої освіти, що регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<https://bit.ly/39C8lnL>) та Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (<https://bit.ly/3F1TqSu>). Критерії оцінювання оприлюднюються заздалегідь на початку вивчення навчальних дисциплін (що було підтверджено в процесі зустрічей зі здобувачами). Завдання для підсумкових контрольних заходів загалом є валідними. Це підтверджено ЕГ на основі аналізу, силабусів, робочих програм та завдань, що завантажені на платформі Moodle. В силабусах і робочих програмах зазначені критерії оцінювання та кількість балів за окремими видами робіт.

**2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).**

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (<https://bit.ly/2ZmQcIG>) де передбачено публічний захист кваліфікаційної роботи. Порядок захисту кваліфікаційних робіт даної ОП викладено у Положенні про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр» (<https://bit.ly/2XPrWoZ>) в якому детально прописано порядок формування кваліфікаційної комісії її безпосередню діяльність та повноваження апеляційної комісії. На захист кваліфікаційної роботи у навчальному плані виділяється 1,5 кредити ECTS, також, написання та підготовка кваліфікаційної роботи входить у завдання науково-дослідної практики в третьому семестрі на яку виділено 12 кредитів ECTS. На час проведення експертизи ЕГ на даній ОП захисту кваліфікаційної роботи ще не було.

**3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Правила проведення контрольних заходів висвітлені у Положенні про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (<https://bit.ly/3lVOEO1>) в якому детально описана організація контролю та оцінка якості навчання, роз'яснено про види контрольних заходів (вхідний, поточний, модульний, підсумковий контроль), зазначено про роботу апеляційної комісії та ліквідацію академічної заборгованості. Відповідно до положення, здобувач може отримати 60 балів поточних та 40 балів на екзамені. У випадку коли здобувач отримав оцінку «незадовільно» (1-34 бали), він зобов'язаний повторно вивчити дисципліну. Здобувачам, які за результатами екзаменаційної сесії мають заборгованість з 1 - 3 дисциплін, розпорядженням декана факультету може бути надано право на їх ліквідацію. Іспити з навчальних дисциплін приймають два науково-педагогічні працівники, один із яких проводить лекційні / практичні / лабораторні заняття. Також на семестровій атестації обов'язково присутні представники від студентського самоврядування. Правила проведення контрольних заходів та критерії оцінювання кожного виду робіт прописано у силабусах та робочих програмах (<https://bit.ly/3lXQoax>). На зустрічці зі здобувачами, ЕГ переконалась у освіченості студентів порядку оскарження результатів контрольних заходів, врегулювання конфлікту інтересів тощо. Відповідно до результатів анкетування (<https://bit.ly/3u8tUWA>), найвищими балами здобувачами було оцінено прозорість та об'єктивність оцінювання знань (88,5%).

**4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.**

Питання академічної доброчесності регулюються Кодексом академічної доброчесності ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<https://bit.ly/3kDFTbx>) де повністю прописані заходи забезпечення дотримання академічної доброчесності та відповідальність за її порушення. Особливо прийняте положення про комісію з питань академічної доброчесності (<https://bit.ly/3CMi2MZ>) в якому зазначено про структуру, склад та повноваження комісії, а також зазначено про її діяльність та процедуру розгляду справ порушення академічної доброчесності. В ЗВО створено Групу сприяння академічній доброчесності (<https://bit.ly/3u8u5kI>) в обов'язки якої входить популяризація дотримання академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та працівників, залучення здобувачів та їх об'єднань, стейкхолдерів до популяризації академічної доброчесності в Університеті тощо. Затверджено план роботи у сфері забезпечення академічної доброчесності у ХНПУ імені Г.С. Сковороди на 2021/2022 н.р. (<https://bit.ly/39DXcTC>) На зустрічах з фокус-групами, керівництвом закладу підтверджена діяльність комісії з питань академічної доброчесності, були наведені конкретні приклади призначення академічної відповідальності здобувачів та працівників ЗВО за порушення Кодексу академічної доброчесності. Голова Групи сприяння академічної доброчесності розповів про ряд заходів з популяризації дотримання академічної доброчесності, що вже відбулися та які плануються провести найближчим часом. Проте, на зустрічі здобувачі не змогли правильно назвати відсоток плагіату та унікальності тексту, який допускається в роботі, плутаються в поняттях «науковий плагіат» і «текстові збіги». Також, слід зазначити, що перевірка кваліфікаційних робіт даної ОП на плагіат здійснюється системою «UNICHEK», але договорів стосовно перевірки у даній системі саме магістерських робіт на час роботи ЕГ не було. Зі слів адміністрації ЗВО, відповідні угоди планується підписати найближчим часом.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 5:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.**

Присутність на іспитах комісії з трьох осіб, в якій крім викладача-екзаменатора долучено представника кафедри та студентського самоврядування.

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.**

ЕГ були виявлені такі слабкі сторони: - відсутність укладених договорів про перевірку кваліфікаційних робіт з дотримання академічної доброчесності; - недостатня проінформованість здобувачів з приводу стандартів академічної доброчесності; ЕГ рекомендує: - забезпечити перевірку кваліфікаційних робіт на академічний плагіат шляхом укладання необхідних договорів з організаціями, які надають відповідні послуги; - переглянути механізми інформування здобувачів з приводу академічної доброчесності; - детально прописати у відповідних положеннях повноваження представників студентського самоврядування, які присутні на іспитах у складі екзаменаційної комісії.

### **Рівень відповідності Критерію 5.**

Рівень В

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.**

Попри те, що захисту кваліфікаційних робіт на даній ОП ще не відбувалось і є певні проблеми в питаннях перевірки робіт на дотримання академічної доброчесності, ЕГ зважаючи на існуючі положення та практику проведення контрольних заходів оцінює даний критерій на рівні В.

## **Критерій 6. Людські ресурси:**

### **1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.**

Аналіз даних таблиці №2, зустрічей з фокус групами викладачів та здобувачів, дозволив підтвердити те, що академічна та/або професійна кваліфікація викладачів на даній ОП підтверджується здобутими базовою освітою, науковими ступенями та вченими званнями, переліком наукових праць, стажуваннями чи участю в заходах по підвищенню кваліфікації. Слід зазначити, що викладачами видаються наукові статті, підручники, методичні рекомендації з дисциплін, які вони викладають. До реалізації ОП задіяні викладачі, які мають освіту або науковий ступінь у галузі спеціальної педагогіки та психології: Бондар В.І. (доктор педагогічних наук, професор, дійсний член Національної академії педагогічних наук України), Коваленко В.О. (кандидат психологічних наук, доцент), Голуб Н.М. (кандидат педагогічних наук, доцент) та ін. У викладачів Перетяга Л.Є., Коваленко В.О., Щербак І.М., Солошенко-Задніпровська Н.К., Луценко О.В. наявні наукові публікації у журналах, які входять до науко метричної баз Scopus та/або WoS. Інтернет-сторінка кафедри (<https://bit.ly/2WfolWQ>) містить інформацію про викладачів, їх освіту, професійний розвиток, зазначено основні наукові праці та досягнення, а також надана контактна інформація у вигляді електронної пошти. У ЗВО ведеться рейтингове оцінювання кафедр відповідно до Положення про визначення рейтингу кафедр Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (<https://bit.ly/2WcsDRH>) метою якого є моніторинг якості управління та комплексна кількісна оцінка навчальної, наукової, профорієнтаційної, виховної організаційної роботи, міжнародної діяльності, підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

### **2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.**

Процедури конкурсного добору викладачів здійснюється відповідно до Положення про конкурсний відбір та призначення на посади науково-педагогічних працівників Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (<https://bit.ly/3COxetc>) в якому чітко визначені порядок конкурсного відбору відповідно до якого при призначенні на посади викладача, старшого викладача, доцента, професора сторони можуть обумовити строк дії трудового договору від 1 до 5 років, а конкретний строк дії трудового договору визначається угодою сторін. Проте, на зустрічах з викладачами та адміністративним персоналом, ЕГ не було з'ясовано від чого саме залежить строк на який укладається трудовий договір та конкретні критерії, які мають питому вагу при призначенні на вакантну посаду. На сайті ЗВО розміщена інформація стосовно вакантних посад, перелік необхідних документів та контактні дані (<https://bit.ly/3lVBRe8>)

### **3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.**

Під час проведення фокус-груп зі стейкхолдерами, з'ясувалось, що роботодавці долучаються до освітнього процесу під час проходження практики, підтримують тісні зв'язки з викладачами кафедри, беруть участь у засіданні проектних груп, де висловлюють свої побажання відносно удосконалення освітнього процесу ( протоколи засідань проектних груп №1-8 <https://bit.ly/3ocMSKR>). Більш детальний аналіз ухвалених рішень дозволяє стверджувати, що побажання роботодавців враховуються. Наприклад, відповідно до протоколу засідання проектної групи №6 від 18 березня 2021 року пропозиція заступника директора з навчально-виховної роботи КЗ «Харківська спеціальна школа імені В.Г. Короленка» Орлова А. була повністю підтримана і до переліку дисциплін вільного вибору введено дисципліну «Комп'ютерні технології в логопедичній роботі». Також серед стейкхолдерів проводиться анкетування «оцінювання співпраці з роботодавцями» (<https://bit.ly/3o7dqgv>) за результатами якого 100 % респондентів готові співпрацювати з університетом з метою удосконалення освітніх програм підготовки фахівців

### **4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.**

До занять долучаються професіонали практики, в тому числі Коваленко В.Є. та Луценко О.В.. Серед роботодавців до керівництва педагогічної практики залучено також Орлова А.В. заступника директора з виховної роботи КЗ «Харківська спеціальна школа імені В.Г. Короленка». На зустрічах з фокус-групами, здобувачі окремо відзначили професіоналізм Голуб Н.М., а також різноманітні заходи організовані та/або проведені Коваленко В.Є. в яких студенти брали участь. Проте, ЕГ вважає недостатнім залучення до аудиторних занять представників роботодавців та експертів в галузі спеціальної освіти.

#### **5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.**

Професійний розвиток викладачів регламентується Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<https://bit.ly/3i6JRYw>) в якому визначено мету, завдання, принципи, процедури, види, форми, тривалість, умови підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників, включаючи механізми оплати, умови і процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації та стажування. Надані ЕГ документи засвідчують наявність міжнародного стажування у Коваленко В.Є. (в обсязі 6 кредитів ECTS), Луценко О.В. (в обсязі 6 кредитів ECTS), Перетяга Л.Є. (в обсязі 72 академічні години), Туренко Н.М. (в обсязі 6 кредитів ECTS) та Щербак І.М. (в обсязі 1,5 кредитів ECTS). На зустрічах з фокус-групами, було з'ясовано, що ЗВО надає інформаційну підтримку стосовно можливості підвищення кваліфікації. Проте, викладачі зазначили, що більшість міжнародних стажувань вони шукали через інші установи та організації.

#### **6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.**

Стимулювання розвитку викладацької майстерності регламентується Положення про систему стимулювання якісної і ефективної роботи науково-педагогічних і інших категорій працівників ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<https://bit.ly/3EOxb29>) в якому встановлено організаційні, фінансові засади механізму мотивації кожного члена колективу до толерантної, безконфліктної та ініціативної діяльності, також визначені джерела, умови і мету застосування матеріального і морального заохочення працівників. Зокрема, відповідно до даного положення проводяться щорічні конкурси і номінації (конкурс «Людина року» <https://bit.ly/3uJeQp5>). Спількування з викладачами даної ОП підтвердило стимулювання з боку ЗВО шляхом вручення почесних грамот, подяк, медалей та грошового преміювання. Після зустрічі з адміністративним персоналом, а саме представниками бухгалтерії та відділу кадрів, на думку ЕГ групи реальних заходів з стимулювання розвитку викладацької майстерності недостатньо, особливо в питаннях грошового преміювання.

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 6:**

##### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.**

Наявність міжнародних стажувань та статей у міжнародних журналах, що входять до наукометричних баз Scopus та WoS у викладачів залучених до даної ОП.

##### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.**

ЕГ були виявлені такі слабкі сторони: - недостатня кількість залучених до освітнього процесу представників роботодавців; - недостатньо прозора процедура добору персоналу; - вкрай мала стимуляція професійного розвитку викладачів, особливо грошового преміювання; ЕГ рекомендує: - долучити значно більшу кількість представників роботодавців до освітнього процесу, організовуючи відкриті лекції, семінари, тренінги тощо; - більш детально описати критерії відбору на заміщення вакантних посад; - підвищити стимул до професійного розвитку викладачів шляхом збільшення кількості щорічного матеріального заохочення.

##### **Рівень відповідності Критерію 6.**

Рівень В

##### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.**

Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми дозволяє досягти визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, що підтверджується рядом наукових статей, міжнародними стажуваннями тощо. ЕГ вважає, що виявлені недоліки (недостатнє залучення роботодавців, незначне стимулювання професійного розвитку та ін) за даним критерієм не є значущими, що цілком відповідає рівню В.

## **Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:**

### **1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.**

Під час роботи ЕГ мала можливість ознайомитись матеріально-технічною базою ЗВО. В університеті достатнім є забезпечення навчальними аудиторіями, кабінетами, комп'ютерними лабораторіями з обладнанням та устаткуванням. На належному рівні організоване інформаційне забезпечення освітнього процесу (функціонує наукова бібліотека (6 читальних залів (324 посадкових місць)). Також, на сайті є зала електронних ресурсів(<http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukova-biblioteka-hnpu-imeni-gsskovorody>), використання яких є пріоритетним серед студентів. Здобувачі вищої освіти у ХНПУ ім Г.Сковороди забезпечені усією необхідною соціальною інфраструктурою. До послуг студентів - (три гуртожитки (житлова площа на одного мешканця складає в середньому 7 кв.м., що відповідає існуючим санітарним нормам)), наявний медичний пункт(гуртожиток №3.Під час онлайн-конференції було завірено, що лише один із здобувачів за цією ОП проживає у гуртожитку. Також, на території університету функціонують буфети-на території університету розміщені шість їдалень (наявність однієї з них було продемонстровано у ході демонстрації матеріально-технічної бази), достатньою є база спортивного комплексу університету (спортивні зали, стадіон, спортивні майданчики, корти). Відпочинок і оздоровлення студентів відбувається на території навчально-спортивного табору «Гайдари», лижної бази «Сокольники»; актові зали університету дають можливість проводити культурно-масові заходи. Кафедра має відповідне навчально-методичне забезпечення спеціальних дисциплін, що здійснюється за рахунок фахових базових підручників, посібників, методичних рекомендацій, періодичних видань, аудіо та відео матеріалів (протягом огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано навчально-методичні підручники, словники, збірники, монографії не тільки українських видань, а й іноземні(США, Чехія, Англія)). Був продемонстрований кабінет ЛФК (зі спеціальним обладнанням для дітей середнього і старшого дошкільного віку, масажними столами, що спеціально обладнанні для логопедичного масажу). Були показані аудиторії для проведення лекційних та практичних занять, що обладнанні телевізорами, дошками.

### **2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.**

НПП, здобувачі мають право (згідно з Статутом) на безкоштовне користування бібліотекою, інформаційними фондами, послугами навчальних, наукових та інших підрозділів університету. Для оперативності інформування про події із життя кафедри, надання актуальної інформації для здобувачів, існують сторінка кафедри у соціальних мережах Facebook <https://www.facebook.com/groups/1029347057130340/> Для задоволення потреб та інтересів здобувачів ВО створено культурно-мистецький центр <http://hnpu.edu.ua/uk/division/kulturno-mysteckyuy-centr>, який є осередком розвитку художнього творчого потенціалу здобувачів і реалізує всі напрями поза аудиторної роботи та дозвілля. Здобувачі можуть надавати пропозиції за телефоном довіри, до адміністрації університету та через активну форму «Зворотний зв'язок» <http://hnpu.edu.ua/uk/contact>. Також, функціонують Спілка студентів і молоді <http://hnpu.edu.ua/uk/division/spilka-studentiv-i-molodi-universytetu>; Волонтерський рух <http://hnpu.edu.ua/uk/volonterskyu-ruh-u-harkivskomu-nacionalnomu-pedagogichnomu-universyteti-imeni-gsskovorody>; Спортивний клуб <http://hnpu.edu.ua/uk/division/sportyvnyy-klub> Виявлення потреб та інтересів здобувачів здійснюється відділом менеджменту і моніторингу <http://hnpu.edu.ua/division/viddil-menedzhmentu-i-monitoryngu-jakosti-osvity>

### **3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.**

Навчальні приміщення ХНПУ імені Г. С. Сковороди відповідають будівельним та санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, нормам з охорони праці. Безпекою освітнього середовища опікується відділ охорони праці <http://hnpu.edu.ua/uk/division/viddil-ohorony-praci> та експлуатаційно-технічний відділ <http://hnpu.edu.ua/uk/division/eksploatatsiyno-tehnicnyy-viddil> Під час онлайн-конференції було показано, що студенти не лише дотримують масковий режим у аудиторіях, а й тримають дистанцію (сиділи через одну особу в аудиторії), в кабінеті наявні ємкості з антисептиком, що є профілактикою від COVID-19. Також, було продемонстровано вогнегасники вздовж коридорів.



#### **4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.**

Консультування та соціально-психологічний супровід здобувачі можуть отримати у психологічній службі <http://hnpu.edu.ua/uk/socialno-psyhologichnyu-suprovid-konsultuvannya> та в загальноуніверситетському навчально-методичному інклюзивному центрі <http://hnpu.edu.ua/uk/division/navchalno-metodychnyy-inklyuzyvnyu-centr> (під час онлайн-зустрічі з студентами було підтверджено, що вони знають про наявність цих служб). Для інформаційної підтримки здобувачів, НПП, абітурієнтів створено сайт ЗВО <http://hnpu.edu.ua/uk>, за допомогою якого всі учасники освітнього процесу мають можливість ознайомитись із загальною інформацією про заклад, його структуру, діяльність, новини й заплановані заходи. Відкритість такої інформації забезпечується інститутом інформатизації освіти. Комунікація кафедри спеціальної педагогіки та кафедри здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології зі здобувачами здійснюється у мобільних додатках Viber та Telegram, «Facebook» <https://www.facebook.com/groups/kaf222b/?ref=share> Для інформаційної підтримки в університеті активно діє система дистанційної освіти із використанням платформи Moodle (під час огляду члени ЕГ мали змогу ознайомитись через демонстрацію екрану з даною програмою, хоча гостьовий доступ до цієї платформи на період акредитації, на прохання ЕГ, ЗВО не надало), проте в ній були розміщені електронні курси, в той час, як Moodle використовується для розміщення матеріалів. Для соціальної підтримки здобувачів ВО 28 травня 2019 року відкрилась спеціально обладнана кімната для дітей, студентів та викладачів «Дитячий універ» <http://hnpu.edu.ua/uk/news/vidkryttya-specialno-obladnanoi-kimnatydytyachyy-univer> (під час онлайн-зустрічі кількома викладачами був підтверджений факт існування даної кімнати.)

#### **5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.**

ЕГ встановила, що в ЗВО, в цілому, створені відповідні умови для рівного і вільного доступу здобувачів з особливими потребами до освітнього процесу. Під час відео-огляду матеріально-технічної бази члени ЕГ переконалися в наявності пандусу для входу (в'їзду) осіб з обмеженою рухливістю. На вході до університету розташована кнопка для виклику допомоги для осіб з порушенням опорно-рухового апарату. Кожний навчальний корпус має відповідальну особу за забезпечення супроводу. Інформація оприлюднена на офіційному веб-сайті <http://hnpu.edu.ua/uk/poryadok-suprovodu-osib-z-osobovymy-osvitnimy-potrebamy> та розміщена на стендах навчальних корпусів. Університет створює необхідні умови для благоустрою місць загального користування для осіб з особливими освітніми потребами. Є кваліфіковані фахівці сурдоперекладачі, які за необхідності надають допомогу. У ХНПУ імені Г. С. Сковороди діє загальноуніверситетський навчально-методичний інклюзивний центр <http://hnpu.edu.ua/uk/division/navchalno-metodychnyy-inklyuzyvnyu-centr> На ОП «Логопедія» відсутні здобувачі з особливими освітніми потребами

#### **6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.**

ЕГ встановила, що політика і процедури врегулювання конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) в ЗВО визначені нормативними документами, зокрема: - Положення про комісію з етики та управління конфліктами [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Piojenn/Komicia\\_z\\_etuku\\_ta\\_upravlynya\\_konfliktamu.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Komicia_z_etuku_ta_upravlynya_konfliktamu.pdf) - Положення про запобігання та протидію дискримінації та сексуальним домаганням у ХНПУ імені Г. С. Сковороди [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Innovations/Pol\\_pro\\_poperedgennia\\_diskrimin.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Innovations/Pol_pro_poperedgennia_diskrimin.pdf) - Положення про механізми реагування на випадки боулінгу (цькування) [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Polojenya\\_pro\\_byling.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polojenya_pro_byling.pdf) Для запобігання та протидії корупції в університеті розроблено та впроваджено Антикорупційну програму ХНПУ імені Г. С. Сковороди на 2021-2022 рр. і діяльність відповідної комісії. [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Antukorypziyna\\_programa.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Antukorypziyna_programa.pdf) У разі виникнення конфліктних ситуацій між учасниками ОП до їх вирішення долучаються представники психологічної служби ХНПУ <http://hnpu.edu.ua/uk/socialno-psyhologichnyu-suprovid-konsultuvannya> [http://liderstudent.com.ua/index.php?option=com\\_content&task=blogcategory&id=20&Itemid=41](http://liderstudent.com.ua/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=20&Itemid=41) (під час онлайн-зустрічі факт даної комісії був підтверджений членами студенського самоврядування) Під час онлайн-зустрічі було з'ясовано, що студенти не зовсім розуміють механізми врегулювання конфліктних ситуацій. Для урегулювання питань гендерної рівності і запобігання випадків сексуального домагання в університеті створений і діє Гендерний центр [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Spilka\\_student\\_ta\\_molod/gendernyicentr.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Spilka_student_ta_molod/gendernyicentr.pdf) В межах ОП «Логопедія» не подавалися скарги, заяви пов'язані з необхідністю вирішення конфліктних ситуацій, дискримінацією чи корупційними проявами.

## Загальний аналіз щодо Критерію 7:

### Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Загальна політика організації освітнього процесу, освітнє середовище та матеріальні ресурси ХНПУ ім Г.Сковороди відповідають заявленим у звітні-аналізі ЗВО фактам. Матеріально-технічна база забезпечує усі потреби наукового, теоретичного та практичного характеру. Студентами та випускниками відмічена приємна та дружня атмосфера, яку створює адміністрація та НПП ЗВО. Наявна електронна бібліотека, що містить велику кількість навчально-методичних підручників, факт існування якої був підтверджений ЕГ. Активно працює Інтернет сторінка ЗВО, що оперативно інформують та підтримують інформаційний простір для всіх зацікавлених осіб.

### Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Критично слабких сторін не виявлено. Під час проведення огляду матеріально-технічної бази не було виявлено наявності табличок Брайля (розміщених на дверях кабінетів, тощо), нанесених спеціальних позначок, ліній для людей з особливими освітніми потребами. Платформа Moodle використовується для розміщення матеріалів, а не повноцінних електронних курсів. Також, під час огляду сайту, було виявлено, що деякі сторінки сайту не відкривалися або мали обмежений доступ, що саме по собі не є критичним, проте рекомендовано усунути дані недоліки (наприклад, посилання на безоплатну перевірку роботи на унікальність (під час написання звіту)). <http://nauka.hnpu.edu.ua/%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B2%D1%96%D1%80%D0%BA%D0%Bo-%D0%BD%D0%Bo-%D0%BF%D0%BB%D0%Bo%D0%B3%D1%96%D0%Bo%D1%82-2/>) Рекомендовано продовжити позитивну практику поліпшення матеріально-технічної бази ОП, а саме - поліпшення умов для осіб з порушенням зору.

### Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

### Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ХНПУ ім Г.Сковороди забезпечує вільний та безкоштовний доступ до інфраструктури та ресурсів ЗВО. Освітнє середовище здатне підтримувати психічне здоров'я стейкхолдерів та враховує інтереси студентів. Дана ОП гарантує відповідну інформаційну, консультативну та організаційну підтримку здобувачів освітнього процесу. Створені майже всі відповідні умови для здобувачів з особливими потребами (за даною ОП особи з особливими потребами не навчаються). Наявна зрозуміла політика ЗВО щодо вирішення питань дискримінацій, конфліктів, тощо. Матеріально-технічні ресурси загалом дають можливість досягнення цілей ОП та реально використовуються студентами, проте потребують подальшого вдосконалення. Дані зауваження не впливають на якісне впровадження освітнього процесу, тому ЕГ оцінено Критерій 7 на рівень відповідності В.

## Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

### 1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Порядок розроблення, затвердження, внесення змін до освітньої програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Piojenn/Pro\\_organisasiyu\\_osvitnogoz\\_procesy.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_organisasiyu_osvitnogoz_procesy.pdf), тобто розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП відбувається згідно із визначеною загальноінституційною політикою. Під час перегляду Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти до ХНПУ імені Г. С. Сковороди у 2021 році <http://hnpu.edu.ua/uk/pravylya-pryuyomu-do-hnpu-imeni-g-s-skovorody-u-2021-gosi>, та після спілкування з гарантом, було виявлено ряд неточностей. Зокрема, здобувачі під час вступної компанії були ознайомлені і надали свою згоду на вивчення додаткових обов'язкових навчальних компонентів до індивідуального навчального плану для вступників на основі освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) для здобуття освітнього ступеня магістра за іншою спеціальністю. Зокрема, за спеціальністю 016.01 Спеціальна освіта (Логопедія), таким додатковим обов'язковим компонентом є «Вибрані розділи логопедії». Зі слів гаранта, здобувачів ВО на другому (магістерському) рівні навчаються студенти, які не мають базової спеціальної освіти. Зміст зазначених ОП передбачає наявність спеціальної освіти за напрямом Логопедія, оскільки серед обов'язкових ОК циклу професійної підготовки відсутня дисципліна «Логопедія». Вивчення цього компонента, зі слів гаранта ОП, здійснюється по суботах. Виходячи з цього, виникає ряд запитань, а саме: 1. Чи не є це порушенням індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів - додатково навчатися у вихідний день з профільного ОК. Не зрозумілою залишається сторона, якщо цей день - не вихідний, то яким чином це навантаження йде поза

планово. 2. На яких умовах здійснюється оплата викладачам, які викладають за цим ОК по суботах. 3. На вивчення цього ОК відводиться 6 кр. ЄКТС, тому, знову ж залишилось питання: як саме визначається годинне навантаження (саме аудиторні години): вони визначаються у межах ставок по кафедрі, чи на основі додаткової погодинної оплати.

## **2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.**

Перегляд ОП з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. ОП може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, окрім місії (цілей) і програмних навчальних результатів згідно з Положенням про освітню програму ХНПУ імені Г. С. Сковороди [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Piojenn/Pro\\_osv\\_programy.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_osv_programy.pdf) Перегляд ОП «Логопедія» проводиться за необхідністю, але не менше одного разу на рік. Обговорення ОП проводиться на засіданнях проектної групи за участі стейкхолдерів та здобувачів (під час онлайн-зустрічі студентським самоврядуванням було підтверджено, що вони і безпосередньо студенти мають змогу брати участь при перегляді ОП, але пропозиції щодо розробки цілей ОП та ПРН не надавали, але проходять опитування «Оцінювання якості освітнього процесу» [https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScOHS61X8RU1ON7m2N2UbzZMj8e\\_sM55A1aLcnkXv39M\\_9dxdg/viewform](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScOHS61X8RU1ON7m2N2UbzZMj8e_sM55A1aLcnkXv39M_9dxdg/viewform) Протягом онлайн-конференції був не зовсім зрозумілий процес отримання фінансування студентським самоврядуванням (тобто, окремого фінансування не існує, проте керівництво при потребі надає кошти на заходи, якщо є така потреба).

## **3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.**

ЕГ встановила під час зустрічі з роботодавцями, що вони беруть активну участь в опитування щодо якості освітніх процесів за даною ОП. В онлайн-зустрічі брали участь: -Орлов Андрій, заступник директора з виховної роботи КЗ «Харківська спеціальна школа імені В. Г. Короленка»; - Гордієнко Ірина, заступниця керівника Медичного центру комплексної реабілітації для дітей «Нове дихання»; - Коваль Ірина, керівник центру з розвитку та вдосконалення мовлення «Lalio»; - Лященко Віра, завідувачка Ресурсного Центру з підтримки інклюзивної освіти КВНЗ „Харківська академія неперервної освіти”; - Гончарова Наталія, директор Комунального закладу «Харківська спеціальна школа №3»; - Литвищенко Тетяна, заступниця директора з навчально-виховної роботи Комунального закладу «Харківська спеціальна школа № 3»; Під час конференції було встановлено, що роботодавці брали участь в перегляді ОП (останній раз був у квітні 2021 року). Також, було зазначено, що роботодавці готові залучити майбутніх випускників до праці у своїх установах, проте наявність вакантних місць, поки що, невелика.

## **4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.**

Оскільки за даною ОП ще не було випускників, тому, поки що не було практики збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. Протягом онлайн-зустрічі було встановлено, що роботодавці потребують фахівців даної спеціальності, проте наявність вакантних місць для випускників цієї ОП в даному регіоні невелика, що може відобразитися на кар'єрному шляху у подальшому. Також, було підтверджено, що пропозиції, які подані, були втілені в життя. Зокрема, це безпосередня співпраця логопедів з батьками і навчання студентів комп'ютерних технологій з подальшим викладанням онлайн. Збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП «Логопедія і реабілітологія» (2018-2020 рр) здійснювалося шляхом проведення опитувань випускників. На сайті кафедри спеціальної педагогіки <http://hnpu.edu.ua/uk/division/vypusknuky-kafedry-specialnoyi-pedagogiky> можна ознайомитись з інформацією про професійне зростання випускників. Збір та обробка інформації про випускників здійснюється заступниками декану, кураторами академічних груп, завідувачами кафедр та представниками студентського самоврядування. Деякі випускники входять до складу Асоціації випускників ХНПУ [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Piojenn/Pro\\_asociaciy\\_vypusknukiv.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_asociaciy_vypusknukiv.pdf) Для ефективного працевлаштування випускників ХНПУ в структурі університету створено Відділ профорієнтації і роботи з випускниками <http://hnpu.edu.ua/uk/division/viddil-proforiyentaciyi-i-roboty-z-vypusknukamy>, основною метою якого є координація спільної роботи факультетів з роботодавцями, прогнозування потреб у педагогічних кадрах. [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vidd\\_praktik/ZVIT\\_2020\\_DM.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Vidd_praktik/ZVIT_2020_DM.pdf)

## **5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.**

ЕГ відзначає прагнення ЗВО покращити якість освіти, реагувати на виявлені зауваження і рекомендації щодо питань реалізації ОП, освітнього процесу. Контроль внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності здійснюється на основі Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у

## **6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.**

У 2019 р дана ОП проходила акредитацію під назвою «Логопедія і реабілітологія». У звіті ЕГ серед недоліків було зазначено, що «анкетування здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня з визначенням перспектив та напрямів коригування, на думку експертної групи, слід проводити на регулярній основі». Під час онлайн-зустрічі студентським самоврядуванням було зазначено, що анкетування в університеті проходить наприкінці кожного семестру і включає в себе ряд анкет (зокрема, задоволеність освітнім процесом, викладачами; які дисципліни подобаються чи не подобаються і чому). Результати анкетування потрапляють у центр Ліцензування якості освіти, обробляють ці дані і потім вони потрапляють на сайт університету, у відділ «Моніторинг анкетування», з якими можна ознайомитись і знаходяться у відкритому доступі <http://hnpu.edu.ua/uk/monitoring>

## **7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.**

З інформації, наданої адміністративним та науково-педагогічним персоналом, ЕГ встановила, що академічна спільнота, стейкхолдери, здобувачі ВО, студентське самоврядування залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП шляхом: участі в засіданнях кафедри, вчених радах факультету, конференціях та семінарах, круглих столах; участі у проведенні анкетувань груп стейкхолдерів; вдосконалення робочих програм навчальних дисциплін відповідно до результатів анкетувань; участі в опитуваннях щодо якості організації освітнього процесу та ін. Під час спілкування з фокус групами ЕГ встановила, що в ЗВО діє модель системи управління якістю освітньої діяльності, до якої залучені здобувачі вищої освіти, НПП, стейкхолдери. Свідченням високої культури якості є ЗВО, також є забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічної недоброчесності. Слід зазначити, що перевірка кваліфікаційних робіт даної ОП на плагіат здійснюється системою «UNICHEK», але договорів стосовно перевірки у даній системі саме магістерських робіт на час роботи ЕГ не було. Зі слів адміністрації ЗВО, відповідні угоди тільки планується підписати. Крім того, на зустрічі здобувачі не змогли правильно назвати відсоток плагіату та унікальності тексту, який допускається в роботі, що свідчить про недостатню їх інформованість.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 8:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.**

Зрозумілий механізм розробки, затвердження, моніторингу, періодичного перегляду ОП. Контакт з роботодавцями щодо питань впровадження нових ОП і реагування на потреби ринку праці. Залучення стейкхолдерів до забезпечення якості ОП.

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.**

Звернути увагу на можливість подальшого працевлаштування випускників даних ОП, враховуючи наявність реальних вакантних місць у регіоні. Більш активно долучати до перегляду ОП стейкхолдерів, а саме потенційних роботодавців та здобувачів. Необхідне обґрунтування необхідності студентів, що не мають базової спеціальної освіти в обов'язковому порядку навчатися по суботам, що стосується Додатку 16 Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти до ХНПУ імені Г. С. Сковороди у 2021 році <http://hnpu.edu.ua/uk/pravyula-pryuomu-do-hnpu-imeni-g-s-skovorody-u-2021-roci> Необхідний більш чіткий перегляд освітніх компонентів, що включені до освітньої програми, а саме - за спеціальністю 016.01 Спеціальна освіта (Логопедія), додатковий обов'язковий компонент «Вибрані розділи логопедії». Надати автономність та незалежність студентському самоврядуванню шляхом забезпечення окремого фінансування (передбаченим Законом України). Результати засідань та обговорень щодо перегляду чи удосконалення ОП, із залученням здобувачів чи органів самоврядування протоколювати та після їхнього офіційного затвердження, бажано, оприлюднювати на сайті. Звернути увагу на можливість подальшого працевлаштування випускників даних ОП, враховуючи наявність реальних вакантних місць у регіоні.

## **Рівень відповідності Критерію 8.**

Рівень В

## Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Експертна група дійшла наступного висновку щодо відповідності системи внутрішнього забезпечення якості ОП, яка функціонує. Це підтверджується наявністю рівня культури якості підготовки здобувачів, залученням їх до процесу перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості (залучення інших представників стейкхолдерів). Проте варто звернути увагу, що система внутрішнього забезпечення якості ОП не завжди достатньо виконує свої функції, оскільки є ряд неточностей: щодо Додатку 16 Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти до ХНПУ імені Г. С. Сковороди у 2021 році <http://hnpu.edu.ua/uk/pravyala-pryomu-do-hnpu-imeni-g-s-skovorody-u-2021-roci>. Також, потрібен більш чіткий перегляд освітніх компонентів, що включені до освітньої програми, а саме - за спеціальністю 016.01 Спеціальна освіта (Логопедія), додатковий обов'язковий компонент «Вибрані розділи логопедії». Варто більше активізувати долучення до перегляду ОП стейкхолдерів, а саме потенційних роботодавців та здобувачів, з метою більш конкретного надання ними пропозицій та втілення їх у діяльність. Враховуючи недоліки, що були перераховані вище, вважаємо, що освітня діяльність за Критерієм 8 загалом може відповідати рівню В з недоліками, які можуть бути усунені протягом короткого часу.

## Критерій 9. Прозорість та публічність:

### 1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативні документи знаходяться у вільному доступі на сайті <http://hnpu.edu.ua>, зокрема: - Права та обов'язки усіх учасників осв. процесу ХНПУ імені Г. С. Сковороди регулюються статутом [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Statut\\_30.08.2017.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Statut_30.08.2017.pdf) - Колективний договір [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Profkom/kol\\_dog\\_16\\_20.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Profkom/kol_dog_16_20.pdf) - Основні положення Політики у сфері якості [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Polityka\\_y\\_sferi\\_yakosti.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polityka_y_sferi_yakosti.pdf) - Стратегія розвитку ХНПУ імені Г.С. Сковороди на 2021 - 2025 рр. [http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat\\_dokum/Strategiya.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Strategiya.pdf) та інші документи. Під час зустрічей зі стейкхолдерами членам ЕГ демонстровано дотримання усіх процедур у процесі реалізації освітньої програми. На офіційному веб-ресурсі закладу знаходиться вся необхідна інформація щодо структурних підрозділів ЗВО та НПП (ППП, освіта, наукова діяльність, дисципліни, що викладаються, творчі здобутки, нагороди). Навігація сайту є інтуїтивно зрозумілою у користуванні. У 2017 році створено загальноуніверситетський навчально-методичний інклюзивний центр. Центр має сторінку на сайті університету: <http://hnpu.edu.ua/uk/division/navchalno-metodychnyy-inklyuzyvnyy-centr>

### 2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

З метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін (стейкхолдерів) на сайті університету розміщено активне посилання «Зворотний зв'язок» <http://hnpu.edu.ua/uk/contacts> Телефони та електронні адреси адміністрації ЗВО оприлюднені на сайті ЗВО <http://hnpu.edu.ua/uk/contacts>. З метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін (стейкхолдерів) університетом створено сторінку у Facebook <https://www.facebook.com/groups/1029347057130340/> Положення про стейкхолдерів освітніх програм ХНПУ імені Г.С.Сковороди знаходиться на сайті Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди за посиланням: <http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/polozhenya%20opro%20STEYKHOLDERIV.pdf> Проекти освітніх програм, які обговорюються, знаходяться на сайті ХНПУ імені Г.С.Сковороди за посиланням: <http://smc.hnpu.edu.ua/node/45>

### 3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті Центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти оприлюднено ОП «Логопедія» 2020 р. [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96\\_programi/Osvitni\\_programu\\_magistr/2020\\_rik/Logopediya.pdf](http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96_programi/Osvitni_programu_magistr/2020_rik/Logopediya.pdf) ОП «Логопедія» 2021 р. [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96\\_programi/Osvitni\\_programu\\_magistr/2021\\_rik/Logopediya.pdf](http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96_programi/Osvitni_programu_magistr/2021_rik/Logopediya.pdf) та сайті кафедри спеціальної педагогіки <http://hnpu.edu.ua/uk/division/osvitnya-diyalnist-kafedry-specialnoyi-pedagogiky>

## **Загальний аналіз щодо Критерію 9:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.**

У процесі здійснення акредитаційної експертизи члени ЕГ пересвідчилися, що ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства [http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96\\_programi/Osvitni\\_programu\\_magistr/2021\\_rik/Logopediya.pdf](http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96_programi/Osvitni_programu_magistr/2021_rik/Logopediya.pdf) Оприлюднення на сайті ЗВО ОП «Логопедія» 2019, 2020 рр. та проекту ОП 2021 року надає можливість порівняння та аналіз динаміки даної програми, створення актуальних рекомендацій для її покращення.

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.**

Критично слабких сторін не виявлено. Проте, попри публічність і відкритість усієї інформації, спілкування зі здобувачами продемонструвало, що вони недостатньо добре орієнтуються у змісті нормативних документів, які є у відкритому доступі на сайті ЗВО. Необхідно посилити роботу з інформування здобувачів щодо академічної доброчесності. Рекомендуємо ознайомлювати здобувачів на початку їх навчання з нормативними документами, що розміщені на офіційному сайті ЗВО та є необхідними для них у випадку виникнення різноманітних конфліктних ситуацій.

### **Рівень відповідності Критерію 9.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.**

Відповідність рівню В підтверджено доступністю для стейкхолдерів необхідних правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу (необхідно покращити усвідомленість здобувачів у цих документах). Підтверджено під час бесід із стейкхолдерами, що ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою одержання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін. Залучені до формування ОП роботодавці в цілому орієнтуються у змісті ОП та її ОК, що може слугувати свідченням їх залучення до формування та реалізації ОП.

## **Критерій 10. Навчання через дослідження:**

**1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.**

*не застосовується*

**2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.**

*не застосовується*

**3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).**

*не застосовується*

**4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.**

*не застосовується*

**5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.**

*не застосовується*

**6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.**

*не застосовується*

**Загальний аналіз щодо Критерію 10:**

**Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.**

*не застосовується*

**Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.**

*не застосовується*

**Рівень відповідності Критерію 10.**

*не застосовується*

**Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.**

*не застосовується*

#### **IV. Інші спостереження**

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

*дані відсутні*

#### **V. Підсумки**

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

<b>Критерій 1.</b> Проектування та цілі освітньої програми	B
<b>Критерій 2.</b> Структура та зміст освітньої програми	E
<b>Критерій 3.</b> Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
<b>Критерій 4.</b> Навчання і викладання за освітньою програмою	B
<b>Критерій 5.</b> Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
<b>Критерій 6.</b> Людські ресурси	B
<b>Критерій 7.</b> Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
<b>Критерій 8.</b> Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
<b>Критерій 9.</b> Прозорість та публічність	B
<b>Критерій 10.</b> Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

*Додатки до звіту:*

*Відсутні*

\*\*\*

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

*Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.*

Керівник експертної групи

**Мамічева Олена Володимирівна**

Члени експертної групи

**Федоренко Мирослав Ігорович**

**Боряк Оксана Володимирівна**

**Якунін Михайло Олександрович**